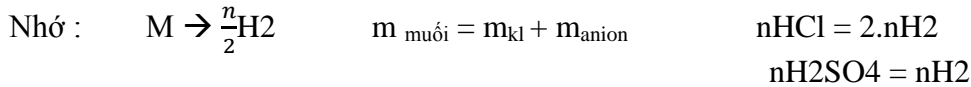

LUYỆN THI ĐẠI HỌC

DẠNG 1 BÀI TẬP: KIM LOẠI, OXIT KIM LOẠI, BAZƠ, MUỐI ...TÁC DỤNG (HCl, H₂SO₄ loãng)

bảo toàn điện tích : $nCl^- = 2.nO_2^-$
 $nSO_4^{2-} = nO_2^-$

bảo toàn khối lượng : $m_{\text{kl}} + m_{\text{axit}} = m_{\text{muối}} + m_{H_2}$

+ nếu là bài toán oxit thì chú ý :

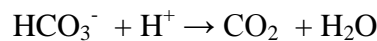
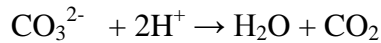
- nO (oxit) = $n H_2O$ hoặc dung bảo toàn điện tích phía trên

- lập công thức oxit sắt : $\frac{nFe}{nO}$

- Khi cho axit HCl tác dụng với muối cacbonat (CO_3^{2-}) cần chú ý:

+ Khi cho từ từ HCl vào CO_3^{2-} và HCO_3^- : $nCO_2 = nH^+ - nCO_3^{2-}$

+ Khi cho từ từ CO_3^{2-} hoặc HCO_3^- vào dd HCl thì: xảy ra đồng thời cả 2 phản ứng

Lúc này ta xét chất dư chất hết , và dung thêm bảo toàn "C" : nCO_2 bằng tổng số mol của CO_3 trong hỗn hợp đầu

DẠNG 2: BÀI TẬP: KIM LOẠI, OXIT KIM LOẠI VÀ MUỐI TÁC DỤNG VỚI CÁC DUNG DỊCH

AXIT (H₂SO₄ đặc, HNO₃)

I. Toán HNO₃

nNO_3^- tạo muối = n trao đổi

$nHNO_3$ dư = $2.nNO_2 + 4.nNO + 10.nN_2O + 10.nNH_4NO_3 + 12.nN_2$ (2)

$m_{\text{muối}} = m_{\text{kl}} + m_{NO_3^-}$ tạo muối

chú ý : -Đề cho cả số mol e nhường và số mol e nhận $\rightarrow$ dung bảo toàn e $nNH_4^+ = (n_{e^+} - n_{e^-})/2$

- Đề cho cả số mol HNO₃ và số mol khí $\rightarrow$ dung (2) để tính

- nếu kim loại có Al , Mg , Zn trường hợp này khó xử lý nhất nha

Có hai cách : một là bảo toàn điện tích dung dịch muối

Hai là bảo toàn khối lượng muối

- Nếu bài toán hợp chất oxit sắt thì ta tách ra nha $\left\{ \begin{array}{l} 56x + 16y = m \\ 3x - 2y = n_{e \text{ nhận}} \end{array} \right.$

- Nếu bài toán cho nhiều đại đoạn . tốt nhất các bạn gộp lại

Bảo toàn e cho cả bài toán $\rightarrow$

Bảo toàn điện tích dung dịch cuối cùng $\rightarrow$

Một số bài toán điển hình

1. hòa tan hết 12,8 gam hỗn hợp X gồm Cu₂S và FeS₂ trong dung dịch chứa a mol HNO₃ , thu được 31,36 lít khí NO₂ (đktc) sản phẩm khử duy nhất . và dung dịch Y . biết Y phản ứng tối đa với 4,48 gam Cu . giải phóng khí NO . giá trị a

A. 1.8

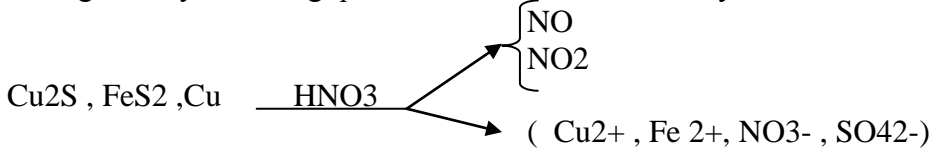
B. 1.44

C. 1.92

D. 1.42

LUYỆN THI ĐẠI HỌC

ở dạng bài này các bạn gộp cả bài toán lại : xem như đây là bài toán

Sau đó bảo toàn e →

Bảo toàn điện tích dung dịch →

DANG 3: BÀI TẬP KIM LOẠI TÁC DỤNG VỚI DUNG DỊCH MUỐI

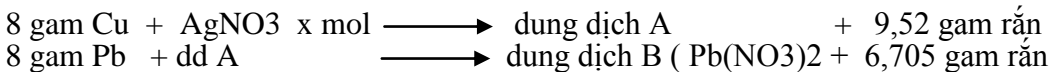
Dạng này có 3 kiểu đề các bạn nha :

Kiểu thứ nhất . cho liên tiếp nhiều lần – dạng này ta áp dụng bảo toàn khối lượng kim loại

Ví dụ : Cho 8 gam bột Cu vào 200ml dung dịch AgNO_3 , sau 1 thời gian phản ứng lọc được dung dịch A và 9,52 gam chất rắn. Cho tiếp 8 gam bột Pb vào dung dịch A, phản ứng xong lọc tách được dung dịch B chỉ chứa 1 muối duy nhất và 6,705 gam chất rắn. Nồng độ mol/l của AgNO_3 ban đầu là

A. 0,25M.   B. 0,1M.   C. 0,20M.   D. 0,35M.

ở đây các bạn chỉ cần xác định dung dịch cuối cùng . còn quá trình trung gian thì không cần quan tâm

Bảo toàn số mol $\text{NO}_3^- \rightarrow n\text{Pb(NO}_3)_2 = x/2$

Áp dụng bảo toàn khối lượng kim loại :

Những kim loại và ion kim loại cho vào (trước dấu mũi tên) = hai rắn + khối lượng ion kim loại trong dung dịch cuối cùng

Ta có:

$$8 + 5 + 108x = 9,52 + 6,705 + 207 \cdot x/2$$

Kiểu thứ 2: tăng giảm khối lượng

$\text{Fe} \rightarrow \text{Cu}$ tăng 8

$\text{Al} \rightarrow \text{Cu}$ tăng 138

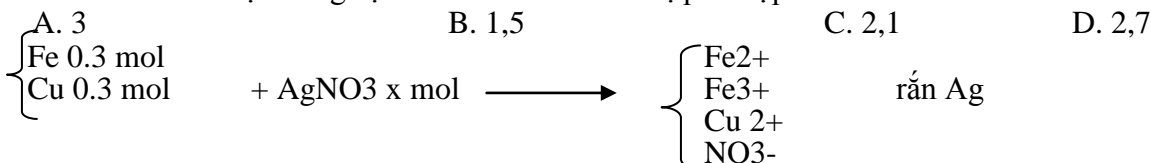
Kiểu thứ 3: một giai đoạn

Kiểu đề này ta chỉ cần xác định được dung dịch và rắn , sau đó bảo toàn số mol của anion

Thứ tự nhận muối : theo chiều dãy điện hóa

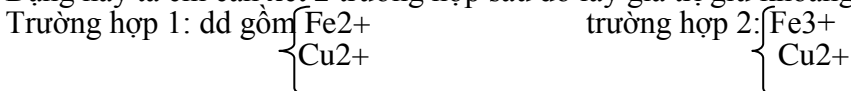
Rắn: ngược chiều dãy điện hóa

Ví dụ 1: Cho hỗn hợp chứa 16,8g Fe và 19,2g Cu vào 500ml dung dịch AgNO_3 xM. Sau khi các phản ứng xảy ra hoàn toàn thu được dung dịch chứa 3 muối. Giá trị phù hợp của x là:

Chú ý : trong hợp này 3 muối thì chắc chắn phải chứa cả sắt 2 và sắt 3(vì không thể tồn tại Fe^{2+} và Ag^+ trong một dung dịch)

Dạng này ta chỉ cần xét 2 trường hợp sau đó lấy giá trị giữ khoảng đó

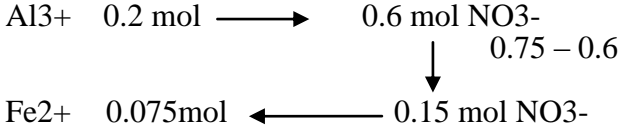
LUYỆN THI ĐẠI HỌC

Sau đó dung bão toàn điện tích

Ví dụ 2: Hoà tan 5.4 gam bột Al vào 150 ml dung dịch A chứa $\text{Fe}(\text{NO}_3)_3$ 1M và $\text{Cu}(\text{NO}_3)_2$ 1M. Kết thúc phản ứng thu được m gam rắn. Giá trị của m là:

- 10.95   B. 13.20   C. 13.80   D. 15.20

Trước tiên tính $n_{\text{NO}_3^-} = 0.75$

Rắn   Cu 0.15
         Fe : 0.15 - 0.075

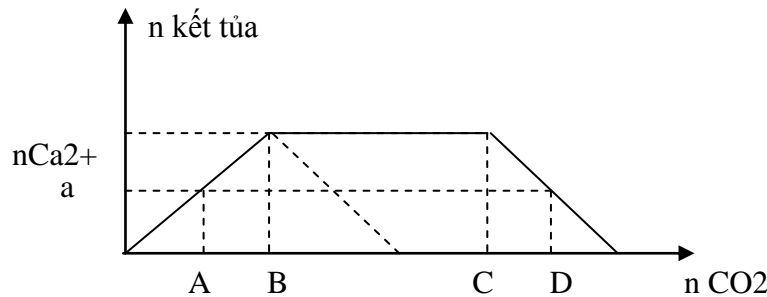
Dạng 4: CO_2 tác dụng OH^-

Xét tỉ lệ :

$$T = n_{\text{OH}^-} / n_{\text{CO}_2}$$

$T > 2 \rightarrow n_{\text{CO}_3^{2-}} = n_{\text{CO}_2}$

$1 < T < 2 \rightarrow n_{\text{CO}_3^{2-}} = n_{\text{OH}^-} - n_{\text{CO}_2}$ sau đó bảo toàn C : $n_{\text{HCO}_3^-} = n_{\text{CO}_2} - n_{\text{CO}_3^{2-}}$

Dạng CO_2 tác dụng với dung dịch NaOH , $\text{Ca}(\text{OH})_2$

Chú ý : giai đoạn từ B đến C là giai đoạn hòa tan NaOH : $n_{\text{CO}_2} = n_{\text{NaOH}}$

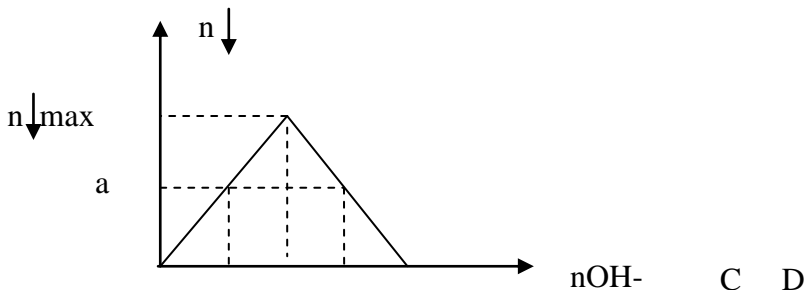
Tại A : $n_{\text{CO}_2} = n_{\text{kết tủa}}$

Tại B : $n_{\text{CO}_2} = n_{\text{Ca}^{2+}}$

Tại C : $n_{\text{CO}_2} = n_{\text{Ca}^{2+}} + n_{\text{NaOH}}$

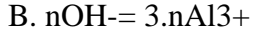
Tại D : $n_{\text{CO}_2} = n_{\text{Na}^+} + 2.n_{\text{Ca}^{2+}} - a$

Dạng 5: Al^{3+} , $\text{Zn}^{2+} + \text{OH}^-$

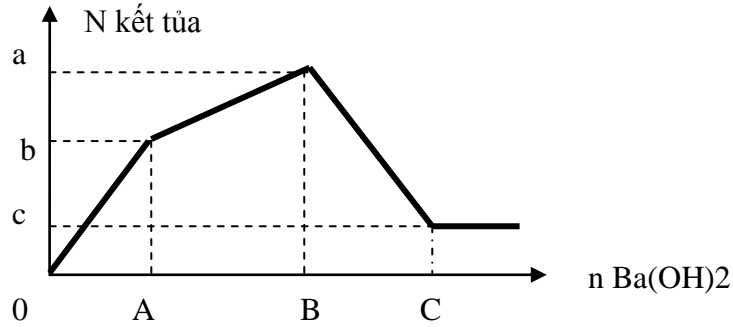
Tại A : $n_{\text{OH}^-} = 3.n_{\text{kết tủa}}$

LUYỆN THI ĐẠI HỌC

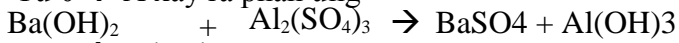

Dạng hỗn hợp

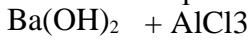
Cho từ từ dung dịch $\text{Ba}(\text{OH})_2$ đến dư vào dung dịch chứa AlCl_3 x (mol) và $\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3$ y (mol). Phản ứng được biểu diễn theo đồ thị sau:

Từ 0 $\rightarrow$ A xảy ra phản ứng

Từ A $\rightarrow$ B là phản ứng

Suy ra . $a - b = n \text{AlCl}_3$

Từ B $\rightarrow$ C là quá trình hòa tan $\text{Al}(\text{OH})_3$

LUYỆN THI ĐẠI HỌC
